

KOMMISSIONENS BESLUT (EU) 2018/1575**av den 9 augusti 2018****om åtgärder för vissa grekiska kasinon SA.28973 – C 16/2010 (f.d. NN 22/2010, f.d. CP 318/2009)
genomförda av Grekland***[delgivet med nr C(2018) 5267]***(Endast den grekiska texten är giltig)****(Text av betydelse för EES)**

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 108.2 första stycket,

med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a,

efter att i enlighet med nämnda artikel ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig ⁽¹⁾, och

av följande skäl:

1. FÖRFARANDE

- (1) Den 8 juli 2009 lämnade konsortiet DAET Loutraki AE – Club Hotel Loutraki AE ⁽²⁾ (nedan kallat *klaganden* eller *kasinot i Loutraki*) in ett klagomål till Europeiska kommissionen (nedan kallad *kommissionen*) avseende den grekiska lagstiftningen om ett system av avgifter för inträde till kasinon och hävdade att detta system utgjorde statligt stöd till vissa kasinoooperatörer. I ett e-postmeddelande av den 7 oktober 2009 uppgav klaganden att man inte hade några invändningar mot att företagets identitet offentliggjordes. Den 14 oktober 2009 anordnades ett möte mellan kommissionens avdelningar och företrädare för klaganden. Genom en skrivelse av den 26 oktober 2009 lämnade klaganden ytterligare uppgifter som stöd till sitt klagomål.
- (2) Den 21 oktober 2009 vidarebefordrade kommissionen klagomålet till Grekland och uppmanade Grekland att klargöra de frågeställningar som tas upp i klagomålet. Den 27 november 2009 lämnade Grekland sitt svar till kommissionen.
- (3) Den 15 december 2009 vidarebefordrade kommissionen Greklands svar till klaganden. Den 29 december 2009 svarade klaganden med synpunkter på Greklands svar.
- (4) Den 25 februari, den 4 och 23 mars och den 13 april 2010 begärde kommissionen ytterligare upplysningar från Grekland, och Grekland svarade den 10 mars samt den 1 och 21 april 2010.
- (5) Genom ett beslut av den 6 juli 2010 (nedan kallat *beslutet om att inleda ett förfarande*) informerade kommissionen Grekland om att den hade inlett ett formellt granskningsförfarande i enlighet med artikel 108.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan kallat *EUF-fördraget*) med avseende på den åtgärd som genomförts av Grekland, i synnerhet den lägre skatt som pålagts inträdet till vissa kasinon (nedan kallad *åtgärden*). Beslutet om att inleda ett förfarande offentliggjordes i *Europeiska unionens officiella tidning* ⁽¹⁾ och innehöll en uppmaning till de berörda parterna att lämna in sina synpunkter.
- (6) Den 4 augusti 2010 tog kommissionen emot synpunkter på beslutet om att inleda ett förfarande från två påstådda mottagare av åtgärden: kasinot i Mont Parnès ⁽³⁾ och kasinot i Thessaloniki ⁽⁴⁾.
- (7) Genom en skrivelse av den 6 oktober 2010 tog kommissionen emot synpunkter från Grekland om beslutet om att inleda ett förfarande. Den 12 oktober 2010 lämnade de grekiska myndigheterna ytterligare upplysningar om den omtvistade åtgärden.
- (8) Genom skrivelser av den 8 och 25 oktober 2010 lämnade klaganden in sina synpunkter på beslutet om att inleda ett förfarande.

⁽¹⁾ EUT C 235, 31.8.2010, s. 3.⁽²⁾ Konsortiet DAET Loutraki AE – Club Hotel Casino Loutraki AE (Κοινοπραξία Δ.Α.Ε.Τ.– Λουτρακι Α.Ε.– Κλαμπ Οτελ Λουτρακι Α.Ε.), Voukourestiou 11, Akti Poseidonos 48, Loutraki, Aten 10671, Grekland.⁽³⁾ Casino Mont Parnès, société anonyme "Elliniko Kasino Parnithas A.E.", Agiou Konstantinou 49, 15124 Marousi Attikis, Grekland.⁽⁴⁾ Casino Thessaloniki, "Regency Entertainment Psychagogiki kai Touristiki A.E.", Agiou Konstantinou 49, 15124 Marousi Attikis, Grekland och 13th km Thessaloniki-Polygyrou Street, 55103 Thessaloniki, Grekland.

- (9) Genom en skrivelse av den 29 oktober 2010 vidarebefordrade kommissionen de synpunkter som lämnats av kasinot i Mont Parnès och kasinot i Thessaloniki till de grekiska myndigheterna. Genom en skrivelse av den 6 december 2010 presenterade de grekiska myndigheterna sina synpunkter på de tredje parternas yttranden.
- (10) Den 24 maj 2011 antog kommissionen beslut 2011/716/EU ⁽¹⁾ (nedan kallat *2011 års slutliga beslut*), där kommissionen drog slutsatsen att åtgärden utgjorde oförenligt och olagligt statligt stöd och begärde att stödet skulle återkrävas.
- (11) Genom ett yrkande som inkom till tribunalens kansli den 3 augusti 2011 väckte Republiken Grekland talan om ogiltigförklaring av 2011 års slutliga beslut (mål T-425/11). Yrkanden om ogiltigförklaring lämnades även av Etaireia Akiniton Dimosiou AE (mål T-419/11), kasinot i Thessaloniki (mål T-635/11), kasinot i Mont Parnès (mål T-14/12) och Athens Resort Casino AE Symmetochon (mål T-36/12), som är delägare i kasinot i Thessaloniki och kasinot i Mont Parnès.
- (12) Genom en dom av den 11 september 2014 i mål T-425/11, *Grekland mot kommissionen* ⁽²⁾, (nedan kallad *2014 års dom*) ogiltigförklarade tribunalen 2011 års slutliga beslut efter att ha dragit slutsatsen att kommissionen hade misslyckats med att bevisa förekomsten av statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget.
- (13) Den 22 november 2014 överklagade kommissionen 2014 års dom. Genom ett beslut av den 22 oktober 2015 i mål C-530/14 P, *Kommissionen mot Grekland* ⁽³⁾ (nedan kallat *2015 års beslut*) ogillade EU-domstolen kommissionens överklagande och fastställde 2014 års dom. Som en följd av detta förklarade tribunalen att de yrkanden om ogiltigförklaring av 2011 års slutliga beslut som lämnats in av Etaireia Akiniton Dimosiou AE, kasinot i Thessaloniki, kasinot i Mont Parnès och Athens Resort Casino AE Symmetochon inte längre hade något syfte och att det inte fanns anledning att pröva dem.
- (14) Följaktligen var kommissionen tvungen att göra en ny granskning av åtgärden och anta ett nytt slutligt beslut.
- (15) Den 14 april 2017 lämnade kasinot i Loutraki in ett nytt klagomål med en begäran om att kommissionen skulle anta ett nytt slutligt beslut med slutsatsen att åtgärden står i strid med artikel 108.3 i EUF-fördraget och är oförenlig med den inre marknaden, och att stödet därför bör återkrävas.
- (16) Den 17 november 2017 vidarebefordrade kommissionen det nya klagomålet till Grekland och uppmanade Grekland att lämna synpunkter. Som svar på en begäran från Grekland om en översättning till grekiska skickade kommissionen på nytt ut samma handlingar på grekiska den 20 december 2017. Den 26 januari 2018 lämnade Grekland sitt svar till kommissionen.

2. DEN BERÖRDA ÅTGÄRDEN

2.1 Åtgärden

- (17) Den åtgärd som är föremål för utredning gäller det system av avgifter för inträde till kasinon i Grekland som användes fram till november 2012. Enligt detta system togs en differentierad skatt ut på inträdesavgiften till kasinon i Grekland, beroende på om kasinot var statligt ägt eller privatägt.
- (18) Sedan år 1995 måste alla kasinon i Grekland ta ut en inträdesavgift på 15 euro av varje kund. De är därefter skyldiga att betala tillbaka 80 % av beloppet (12 euro) till den grekiska staten som en skatt på inträdesavgiften. De har rätt att behålla de återstående 20 % av avgiften (3 euro) som ersättning för utfärdandet av biljetten och övriga utgifter.
- (19) Ett undantag när det gäller nivån på den inträdesavgift som tas ut av kasinona hade i praktiken tillämpats för kasinon som ägs av staten (nedan kallade *statliga kasinon*) och för det privatägda kasinot i Thessaloniki. Dessa kasinon ska ta ut en avgift på 6 euro från varje kund som beviljas inträde. De är därefter skyldiga att betala tillbaka 80 % av beloppet (4,80 euro) till den grekiska staten som en skatt på inträdesavgiften. De har rätt att behålla de återstående 20 % av avgiften (1,20 euro) som ersättning för utfärdandet av biljetten och övriga utgifter.

⁽¹⁾ Kommissionens beslut 2011/716/EU av den 24 maj 2011 om det statliga stöd som Republiken Grekland har genomfört till förmån för vissa grekiska kasinon C 16/10 (f.d. NN 22/10, f.d. CP 318/09) (EUT L 285, 1.11.2011, s. 25).

⁽²⁾ Tribunalens dom av den 11 september 2014, Republiken Grekland mot Europeiska kommissionen, T-425/11, ECLI:EU:T:2014:768.

⁽³⁾ Domstolens beslut av den 22 oktober 2015, Europeiska kommissionen/Republiken Grekland, C-530/14 P, ECLI:EU:C:2015:727.

- (20) Som ett resultat av åtgärden överför privata kasinon 12 euro till staten för varje kund som beviljats inträde, medan statliga kasinon och Casino Thessaloniki överför 4,80 euro per kund som beviljats inträde. Enligt lagen kan kasinona även bevilja kunderna gratis inträde under vissa omständigheter, men då är de fortfarande skyldiga att betala in skatt på inträdet till staten på antingen 12 euro eller 4,80 euro per kund som beviljats inträde, även om de inte tar ut någon inträdesavgift.

2.2 De relevanta nationella bestämmelserna

- (21) Innan den grekiska kasinomarknaden liberaliserades år 1994 var endast tre kasinon verksamma i Grekland, nämligen kasinona i Mont Parnès, på Korfu och på Rhodos. Vid den tidpunkten var dessa kasinon statliga företag som drevs som statligt ägda klubbar av den grekiska turistbyrån (EOT) ⁽¹⁾. Den inträdesavgift som togs ut av dessa kasinon fastställdes genom ett beslut av EOT:s generalsekreterare ⁽²⁾ till 1 500 grekiska drakmer (cirka 4,50 euro) eller 2 000 grekiska drakmer (cirka 6 euro). Efter att Grekland införde euro som valuta år 2002 blev 6 euro den lagstadgade avgiften för inträde till statliga kasinon.
- (22) Den grekiska kasinomarknaden liberaliserades år 1994 som ett resultat av att lag 2206/1994 ⁽³⁾ antogs, varvid de tre befintliga statliga kasinona fick sällskap av sex nystartade privata kasinon. I artikel 2.10 i lag 2206/1994 föreskrevs att inträdesavgiften till kasinon som ligger i vissa områden skulle fastställas genom ett ministerbeslut, där det även skulle fastställas hur stor andel av avgiften som skulle utgöra intäkter till den grekiska staten. Enligt ett ministerbeslut ⁽⁴⁾ av den 16 november 1995 (nedan kallat 1995 års ministerbeslut) fastställde finansministern att alla kasinoooperatörer som omfattades av lag 2206/1994 ⁽⁵⁾ var förpliktade att ta ut en inträdesavgift på 5 000 grekiska drakmer ⁽⁶⁾ (cirka 15 euro) från och med den 15 december 1995. Enligt 1995 års ministerbeslut hade kasinoföretagen dessutom en rättslig förpliktelse att behålla 20 % av priset, inklusive tillämplig mervärdesskatt, som ersättning för utfärdandet av biljetten och övriga utgifter, medan det resterande beloppet skulle utgöra en avgift till staten ⁽⁷⁾. I 1995 års ministerbeslut föreskrevs att kasinon fick bevilja fritt inträde under vissa omständigheter ⁽⁸⁾. Även i dessa fall skulle kasinona betala in 80 % av den lagstadgade inträdesavgiften till staten, trots att de inte tagit emot någon inträdesavgift under sådana omständigheter ⁽⁹⁾. Enligt 1995 års ministerbeslut skulle varje kasino betala in den statliga avgiften varje månad ⁽¹⁰⁾. I ministerbeslutet föreskrevs även särskilda rabatter för inträdesbiljetter som var giltiga i 15 eller 30 dagar ⁽¹¹⁾. När Grekland införde euro som valuta år 2002 blev 15 euro den lagstadgade standardavgiften för inträde till kasinon.

⁽¹⁾ De tre kasinona drevs som serviceklubbar av EOT på grundval av lag 1624/1951, dekret 4109/1960 och lag 2160/1993. Driften av kasinona på Korfu och i Mont Parnès övertogs senare av Elliniki Etairia Touristikis Anaptyxis (grekiska byrån för utveckling av turism, ETA), som helt ägdes av grekiska staten, enligt lagarna 2636/1998 och 2837/2000, fram till dess att de ovanstående två kasinona beviljades tillstånd i enlighet med lag 3139/2003 (kasinot på Rhodos drevs av EOT fram till dess att det beviljades tillstånd år 1996).

⁽²⁾ Följande beslut utfärdades av EOT:s generalsekreterare (i enlighet med lag 1624/1951 och dekret 4109/1960): EOT:s beslut 535633 av den 21 november 1991 (som fastställde inträdesavgiften till kasinot i Mont Parnès till 2 000 grekiska drakmer). EOT:s beslut 508049 av den 24 mars 1992 (som fastställde inträdesavgiften till kasinona på Korfu och Rhodos till 1 500 grekiska drakmer). EOT:s beslut 532691 av den 24 november 1997 (som ändrade inträdesavgiften till kasinot på Korfu till 2 000 grekiska drakmer).

⁽³⁾ Lag 2206/1994 om etablering, organisation, drift och tillsyn av kasinon och andra frågor, Νόμος 2206, Δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 62 – 20.4.1994.

⁽⁴⁾ Ministerbeslut Y.A 1128269/1226/0015/ΠΟΛ.1292/16.11.1995 – ΦΕΚ 982/B/1995.

⁽⁵⁾ Punkt 1 i 1995 års ministerbeslut: "Kasinoooperatörer (lag 2206/1994) är, från och med den 15 december 1995, förpliktade att utfärda en inträdesbiljett till varje besökare enligt de särskilda bestämmelser som fastställs i följande punkter."

⁽⁶⁾ Punkt 5 i 1995 års ministerbeslut: "Det enhetliga biljettpriset för inträde till området med enarmade banditer och spelbord ska uppgå till 5 000 GRD."

⁽⁷⁾ I det första stycket i punkt 7 i 1995 års ministerbeslut anges följande: "Av inträdesbiljettens totala värde ska kasinot behålla en procentsats på 20 % som en avgift för att utfärda biljetten och täcka kostnader, inklusive den mervärdesskatt som ska erläggas. Resten ska utgöra en avgift till staten."

⁽⁸⁾ I punkt 6 i 1995 års ministerbeslut anges följande: "Om kasinot av marknadsföringsskäl eller skäl som hänför sig till sociala förpliktelser inte tar ut en inträdesavgift från en besökare ska kasinot utfärda en biljett märkt 'fribiljett' från en särskild biljettserie eller trycka på den särskilda knappen på det av skattemyndigheten godkända kassaregister som används för att registrera gratiskunder."

⁽⁹⁾ I det andra stycket i punkt 7 i 1995 års ministerbeslut anges följande: "När det gäller fribiljetter ska avgiften till staten betalas på grundval av biljettpriset på den relevanta dag som fastställs i punkt 5 i detta beslut."

⁽¹⁰⁾ I det första stycket i punkt 10 i 1995 års ministerbeslut anges följande: "Statliga avgifter ska deponeras hos det korrekta skattekontoret den 10:e varje månad, med uppgift om de avgifter som uppburits under föregående månad."

⁽¹¹⁾ I det första och det andra stycket i punkt 8 i 1995 års ministerbeslut anges följande: "Om inte annat följer av punkterna 2–7, i tillämpliga delar, är det tillåtet [för kasinoooperatörer] att utfärda biljetter med längre giltighet som gäller under 15 eller 30 dagar i rad eller under en kalendermånad. För sådana biljetter med längre giltighet kan man ge rabatt, enligt följande:

- För 15-dagarsbiljetter, 40 % av det totala värdet av 15 dagsbiljetter. Om sådana biljetter utfärdas för hälften av en kalendermånad, täcker den sista hälften av en månad den period som börjar den 16:e dagen i månaden och slutar vid månadens utgång.
- För 30-dagarsbiljetter eller månadsbiljetter, 50 % av det totala värdet av 30 dagsbiljetter."

- (23) Även om driften av kasinon i Grekland generellt regleras av lag 2206/1994 och 1995 års ministerbeslut, undantogs de statligt ägda kasinona i Mont Parnès, på Korfu och på Rhodos från tillämpningen av den lagen och det ministerbeslutet fram till dess att de beviljades tillstånd av nämnden för kasinoverksamhet. Mer konkret föreskrevs i lag 2160/1993 att dessa kasinon även i fortsättningen skulle drivas som klubbar av EOT, på grundval av den lagstiftning som reglerar EOT – dvs. lag 1624/1951 ⁽¹⁾, dekret 4109/1960 ⁽²⁾ och lag 2160/1993 ⁽³⁾. Som ett resultat av detta fortsatte kasinona i Mont Parnès, på Korfu och på Rhodos att tillämpa inträdesavgiften på 6 euro.
- (24) Alla nya privata kasinon som etablerats efter antagandet av lag 2206/1994 har däremot genomfört 1995 års ministerbeslut och tillämpat inträdesavgiften på 15 euro, med undantag av kasinot i Thessaloniki. Trots att kasinot i Thessaloniki etablerades och beviljades tillstånd år 1995 enligt lag 2206/1994, har kasinot tagit ut den reducerade inträdesavgift på 6 euro som tillämpades av statligt ägda kasinon fram till november 2012 genom att återropa lag 2687/1953 ⁽⁴⁾, i vilken det föreskrevs att företag som bildas med stöd av utländska investeringar ska ges en minst lika gynnsam behandling som den som gäller för liknande företag i landet ⁽⁵⁾. Kasinot i Thessaloniki har omfattats av kravet att återbetala 80 % av det nominella värdet av inträdesavgifterna till staten sedan kasinots tillstånd beviljades år 1995 ⁽⁶⁾.
- (25) Enligt Grekland ska de särskilda bestämmelser som är tillämpliga för statliga kasinon och som existerade före ikraftträdandet av lag 2206/1994 betraktas som undantag från tillämpningen av de allmänna bestämmelserna i lag 2206/1994 och 1995 års ministerbeslut. Följaktligen ansågs att 1995 års ministerbeslut inte var tillämpligt för statliga kasinon fram till det datum då de beviljades tillstånd enligt lag 2206/1994, varken i fråga om den allmänna inträdesavgiften på 15 euro eller kravet att betala 80 % av denna inträdesavgift till staten. Eftersom inträdesavgiften till de statliga kasinona i undantagsfall låg kvar på 6 euro på grundval av EOT:s sedan tidigare gällande beslut, vilka ansågs utgöra ett särskilt undantag (en s.k. lex specialis, dvs. en sedan tidigare gällande specifik lag som har företräde framför en allmän lag) som inte påverkades av de allmänna bestämmelserna i lag 2206/1994 och 1995 års ministerbeslut, betalade de statliga kasinona emellertid endast 80 % av 6 euro. EOT:s beslut ansågs inte förlora laga kraft förrän dessa kasinon hade privatiserats och inte längre helt ägdes av staten. Det var först efter privatiseringen som dessa kasinon började ta ut den allmänna inträdesavgiften på 15 euro och blev skyldiga att betala 80 % av 15 euro som en avgift till staten.
- (26) Ett ytterligare undantag från tillämpningen av de allmänna bestämmelserna i lag 2206/1994 och 1995 års ministerbeslut gällde till förmån för kasinot i Mont Parnès, efter att det delvis privatiserats på grundval av lag 3139/2003, i vilken det uttryckligen föreskrevs att inträdesavgiften till kasinot i Mont Parnès skulle ligga kvar på 6 euro.
- (27) År 2000 övertog Ellinika Touristika Akinita AE (ETA), som helt ägdes av grekiska staten, driften av kasinot i Mont Parnès och kasinot på Korfu från EOT. Från och med utgången av år 2000 och fram till år 2003, då dessa kasinon beviljades tillstånd enligt lag 2206/1994, började ETA ⁽⁷⁾, först frivilligt och senare i enlighet med artikel 24 i lag 2919/2001, att gradvis anpassa de skyldigheter som fastställts för kasinon i lag 2206/1994 som en förberedelse för att dessa två tidigare statliga kasinon skulle beviljas tillstånd och privatiseras fullt ut. Under denna övergångsperiod betalade ETA 80 % av den inträdesavgift på 6 euro som togs ut av kasinot i Mont Parnès och kasinot på Korfu till staten. Enligt de upplysningar som lämnats till kommissionen har inget nytt ministerbeslut utfärdats, och kasinot på Korfu fortsatte att ta ut en inträdesavgift på 6 euro fram till dess att kasinot privatiserades i augusti 2010 ⁽⁸⁾, då det började tillämpa inträdesavgiften på 15 euro.

⁽¹⁾ Lag 1624/1951 om ratificering, ändring och komplettering av lag 1565/1950 om etablering av den grekiska byrån för utveckling av turism, Νόμος 1624, Δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 7 – 8.1.1951.

⁽²⁾ Dekret 4109/1960 om ändring och komplettering av lagstiftningen avseende den grekiska byrån för utveckling av turism och vissa andra bestämmelser, Νομοθετικό Διάταγμα 4109, Δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 153 – 29.9.1960.

⁽³⁾ Lag 2160/1993 om turism och andra frågor, Νόμος 2160, Δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 118 – 19.7.1993.

⁽⁴⁾ Lag 2687/1953 om investeringar och skydd av utländskt kapital, Νομοθετικό Διάταγμα 2687, Δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 317 – 10.11.1953.

⁽⁵⁾ Kasinot i Thessaloniki blev föremål för bestämmelserna i lag 2687/1953 genom presidentdekret Π.Α. 290/1995 (om godkännande av en utländsk kapitalinvestering av Hyatt Regency Xenodocheiaki kai Touristiki, Προεδρικό Διάταγμα 290, Δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 163 – 9.8.1995) i vilket det angavs att det skulle ges samma behandling som kasinot i Mont Parnès och det på Korfu.

⁽⁶⁾ Se punkterna 16, 17 och 18 i beslutet om att inleda ett förfarande.

⁽⁷⁾ Kasinot i Mont Parnès drevs av Elliniko Kasino Parnithas A.E. (EKP), som grundades år 2001 som ett dotterbolag till ETA och som kontrolleras fullt ut av den grekiska staten.

⁽⁸⁾ Enligt de upplysningar som lämnades av de grekiska myndigheterna under det formella granskningsförfarandet privatiserades kasinot på Korfu den 30 augusti 2010, efter en internationell anbudsfordran, genom försäljningen av 100 % av aktiekapitalet i företaget Elliniki Kazino Kerkyras AE (EKK) till V&T Corfu Ependyseis Casino AE, som hade grundats av den vinnande anbudsgivaren, konsortiet Vivere Entertainment Emporiki & Symmetochon AE – Theros International Gaming Inc. EKK hade grundats år 2001 som ett dotterbolag till ETA.

- (28) När det gäller kasinot på Rhodos utfärdades tillståndet enligt lag 2206/1994 år 1996 ⁽¹⁾. Kasinot fortsatte emellertid att ta ut den reducerade inträdesavgiften fram till år 1999 och gick över till avgiften på 15 euro först efter kasinots privatisering i april 1999.
- (29) I november 2012 införde Grekland ny lagstiftning ⁽²⁾ som fastställde att alla kasinon, både statliga och privata, skulle ta ut samma lagstadgade inträdesavgift på 6 euro, med kravet att alla kasinon skulle behålla 20 % (1,20 euro) av inträdesavgiften som ersättning för utfärdandet av biljetten och övriga utgifter och varje månad betala in de återstående 80 % (4,80 euro) till staten som en statlig avgift. Grekland har bekräftat att denna lagstiftning fortfarande gäller i dagsläget.

3. SKÄLEN TILL ATT FÖRFARANDET INLEDDES

- (30) Kommissionen inledde ett formellt granskningsförfarande enligt artikel 108.2 i EUF-fördraget, eftersom den hyste farhågor om att det kunde föreligga diskriminerande skattebehandling till förmån för flera särskilt identifierade kasinon i Grekland som åtnjöt mer gynnsamma skattebestämmelser än andra kasinon i landet.
- (31) Kommissionen ansåg att den omtvistade åtgärden avvek från de allmänna grekiska rättsregler som fastställer den normala nivån för avgifter på inträdesbiljetter till kasinon, och därmed ökade stödmottagarnas konkurrenskraft.
- (32) Kommissionen påpekade att den omtvistade åtgärden föreföll medföra en inkomstförlust för den grekiska staten och ge kasinon med lägre inträdesavgifter en fördel. Som svar på de grekiska myndigheternas argument att den direkta förmånstagaren av en lägre inträdesavgift var kunden, påpekade kommissionen att subventioner till konsumenter kan utgöra statligt stöd till företag om de är förbundna med användningen av en viss produkt eller tjänst från det företaget ⁽³⁾.
- (33) Kommissionen ansåg vidare att storleken på skatteavgiften inte verkade fastställas på grundval av omständigheterna för varje enskilt kasino ⁽⁴⁾, och drog därför preliminärt slutsatsen att åtgärden var selektiv ⁽⁵⁾.
- (34) Kommissionen ansåg att den omtvistade åtgärden skulle kunna snedvrیدا konkurrensen mellan kasinon i Grekland och på marknaden för företagsförvärv i Europa. Kommissionen uppgav att den, om inte annat följde av EU-rätten, fullt ut respekterade medlemsstaternas rätt att reglera hasardspel på sitt eget territorium, men att detta inte kunde vara ett argument för att åtgärden inte skulle kunna snedvrیدا konkurrensen eller påverka handeln mellan medlemsstaterna. Aktörerna inom sektorn var ofta internationella hotellgrupper vars beslut att investera hade kunnat påverkas av åtgärden, och kasinon kan i många fall locka turister att besöka Grekland. Kommissionen drog därför slutsatsen att åtgärden kunde snedvrیدا konkurrensen och påverka handeln mellan medlemsstaterna ⁽⁶⁾.
- (35) Kommissionen drog den preliminära slutsatsen att åtgärden utgjorde olagligt stöd, eftersom den hade genomförts av de grekiska myndigheterna utan att kommissionen först hade godkänt den, och att stödet därför omfattades av tillämpningen av artikel 15 i den procedurförordning som var tillämplig vid den aktuella tidpunkten (rådets förordning (EG) nr 659/1999 ⁽⁷⁾) när det gäller återkrav ⁽⁸⁾.
- (36) Kommissionen kunde inte finna någon grund för att den omtvistade åtgärden skulle kunna betraktas som förenlig med den inre marknaden, eftersom åtgärden ansågs utgöra oerättigt driftsstöd till de stödmottagande kasinona ⁽⁹⁾.
- (37) Slutligen påpekade kommissionen att om de farhågor den hyste om att åtgärden omfattade oförenligt statligt stöd bekräftades, skulle den vara skyldig att uppmana Grekland att återkräva stödet från stödmottagarna i enlighet med artikel 14.1 i procedurförordningen, såvida detta inte stod i strid med en allmän princip i gemenskapsrätten ⁽¹⁰⁾.

⁽¹⁾ I enlighet med ministerbeslut T/633/29.5.1996.

⁽²⁾ Lag 4093/2012, Greklands officiella tidning I 222 av den 12 november 2012.

⁽³⁾ Se punkterna 19–23 i beslutet om att inleda ett förfarande.

⁽⁴⁾ Se punkterna 26, 27, 28 och 37 i beslutet om att inleda ett förfarande.

⁽⁵⁾ Se punkterna 24–29 i beslutet om att inleda ett förfarande.

⁽⁶⁾ Se punkterna 30, 31 och 32 i beslutet om att inleda ett förfarande.

⁽⁷⁾ Rådets förordning (EG) nr 659/1999 av den 22 mars 1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EGT L 83, 27.3.1999, s. 1).

⁽⁸⁾ Se punkterna 34 och 35 i beslutet om att inleda ett förfarande.

⁽⁹⁾ Se punkterna 36, 37 och 38 i beslutet om att inleda ett förfarande.

⁽¹⁰⁾ Se punkterna 39 och 40 i beslutet om att inleda ett förfarande.

4. SYNPKUNKTER FRÅN GREKLAND OCH BERÖRDA TREDJE PARTER

- (38) Under det formella granskningsförfarandet tog kommissionen emot synpunkter från Grekland, kasinot i Mont Parnès, kasinot i Thessaloniki och kasinot i Loutraki.

4.1 Synpunkter från Grekland och från kasinona i Mont Parnès och Thessaloniki

- (39) Eftersom de synpunkter som lämnades in av företrädarna för de stödmottagande kasinona i Mont Parnès och Thessaloniki i stort sett är identiska med de synpunkter som lämnades in av de grekiska myndigheterna kommer de att sammanfattas tillsammans i detta avsnitt.
- (40) Både Grekland och kasinona i Mont Parnès och Thessaloniki bestrider förekomsten av statligt stöd med motiveringen att staten inte avstår från några intäkter och att kasinona, om så hade varit fallet, inte drar någon fördel av åtgärden.
- (41) De grekiska myndigheterna hävdar att den differentierade prissättningen endast är en fråga om prisreglering, eftersom den skatt som tas ut är enhetlig i förhållande till storleken på de respektive inträdesavgifter som tas ut.
- (42) Enligt de grekiska myndigheterna motiveras fastställandet av storleken på inträdesavgiften och kravet på betalning till staten inte av syftet att uppbära intäkter till staten utan av målet att avskräcka personer med låg inkomst från att delta i hasardspel. Det faktum att inträdesavgiften även ger intäkter till staten ändrar inte dess karaktär som en kontrollåtgärd. De grekiska myndigheterna anser följaktligen att kravet på att en inträdesbiljett måste utfärdas till ett fastställt pris till kunder som besöker spelområdet i ett kasino är en betungande administrativ kontrollåtgärd som emellertid inte har karaktären av en skatt och som därför inte kan betraktas som en skattebörda enligt dom nr 4027/1998 av statsrådet (Greklands högsta förvaltningsdomstol).
- (43) När det gäller skillnaderna i inträdesavgift mellan de olika kasinona hävdar Grekland att de ekonomiska och sociala förutsättningarna för de olika kasinona inte är jämförbara. De grekiska myndigheterna gör gällande att den differentierade prissättningen är motiverad med hänsyn till allmän ordning. De hävdar bland annat att de omständigheter som föreligger gör det motiverat och helt förenligt med praxis att ta ut olika inträdesavgifter för kasinon som ligger i närheten av stora stadscentrum och kasinon på landsbygden, där det främst bor landsortsbor som – mestadels – har en lägre inkomst och utbildningsnivå, och där behovet att avskräcka från hasardspel är större än i stadsområden.
- (44) Klaganden (kasinot i Loutraki) påpekade att inträdesavgiften till kasinot i Korfu höjdes från 6 euro till 15 euro när det privatiserades år 2010, vilket de grekiska myndigheterna motiverade med att Korfu är en avlägset belägen ö och att kasinot inte konkurrerar med något annat kasino i Grekland (och att konkurrensen därför inte snedvrids). De grekiska myndigheterna hävdar vidare att det är viktigt att inträdesavgiften är avskräckande för att skydda invånarna på Korfu, eftersom de förändrade driftsvillkoren för kasinot efter en privatisering oundvikligen kommer att leda till en betydande förlängning av kasinots öppettider, en ökning av den allmänna verksamhetsnivån och en ökad attraktionskraft.
- (45) Även om kasinon med lägre inträdesavgift hade gynnats (eftersom de lockar fler kunder) menar de grekiska myndigheterna och kasinona i Mont Parnès och Thessaloniki att staten av samma skäl inte hade förlorat några intäkter. Det är inte heller säkert att en högre inträdesavgift skulle innebära att alla dessa påstådda stödmottagare skulle generera mer intäkter för staten, och den påstådda förlusten av intäkter är därför hypotetisk. De grekiska myndigheterna och kasinona i Mont Parnès och Thessaloniki hävdar vidare att det är kunden som är förmånstagare av en lägre inträdesavgift, och att den del av avgiften som kasinot får behålla är större för de kasinon som tar ut en inträdesavgift på 15 euro, vilket därför är en fördel för dem.
- (46) De grekiska myndigheterna och kasinona i Mont Parnès och Thessaloniki gör också gällande att åtgärden inte kan snedvrیدا konkurrensen eller handeln, eftersom varje kasino betjänar en lokal marknad. De bestrider att det kan föreligga konkurrens med andra former av hasardspel, vilket hävdas i beslutet om att inleda ett förfarande, och påpekar att hasardspel på Internet för närvarande är olagligt i Grekland.
- (47) De grekiska myndigheterna och kasinona i Mont Parnès och Thessaloniki påpekar att även om den lägre inträdesavgiften på 6 euro kan ha påverkat eller skulle kunna påverka ett utländskt företags beslut att investera i ett kasino i Grekland skulle det utländska företaget alltid kunna åberopa lag 2687/1953, vilket företaget Hyatt Regency Xenodocheiaki kai Touristiki (Thessaloniki) AE gjorde i fråga om kasinot i Thessaloniki.

- (48) Klaganden hävdar att stödmottagarna helt kan ta bort inträdesavgiften samtidigt som de i det fallet ändå måste betala 80 % av avgiften, vilket man menar gör det mycket tydligt att åtgärden utgör statligt stöd. De grekiska myndigheterna har anmärkt att denna praxis är exceptionell, eftersom kasinona endast utnyttjar denna möjlighet för att framför allt låta mycket viktiga personer (s.k. VIP-gäster) och kändisar gå in gratis, och att denna praxis går emot skattelagen (lag 2238/1994) eftersom erläggandet av 80 % av inträdesavgiften till staten från företagets egna medel inte erkänns som en produktiv utgift och inte kan dras av från företagets inkomster, vilket innebär att ett företag som tillämpar en sådan praxis ådrar sig en avsevärd skattebörda.
- (49) De grekiska myndigheterna och kasinona i Mont Parnès och Thessaloniki riktar även kommissionens uppmärksamhet mot andra åtgärder som medför skattemässiga och rättsliga skillnader mellan kasinon. De anser att dessa skillnader gynnar kasinot i Loutraki (klaganden) genom att de kompenserar de fördelar som stödmottagarna åtnjuter till följd av den lägre inträdesavgiften. Exempelvis betalar varje kasino en andel av sin årliga bruttovinst till staten, men enligt lag betalar kasinot i Loutraki en mindre andel än de andra kasinona. Kommissionen konstaterar för det första att om dessa andra åtgärder som de grekiska myndigheterna och kasinona i Mont Parnès och Thessaloniki hänvisar till verkligen existerar, skulle de kunna utgöra en separat stödåtgärd till förmån för kasinot i Loutraki, under förutsättning att alla tillämpliga villkor i EU:s regler om statligt stöd är uppfyllda. Hur som helst skiljer de sig från den åtgärd som bedömningen gäller, och faller därför utanför räckvidden för detta beslut.
- (50) De grekiska myndigheterna och kasinona i Mont Parnès och Thessaloniki har inte inkommit med några synpunkter på stödets förenlighet eller laglighet.
- (51) Som svar på klagandens nya klagomål av den 14 april 2017 och, i synnerhet, påståendet att de stödmottagande kasinonas större attraktionskraft till följd av de lägre inträdesavgifterna och den utbredda användningen av fribiljetter har lett till en avvikelse i efterfrågan och en ökad total inkomst, och därigenom medfört en fördel (se nedanstående skäl (56)), hävdar de grekiska myndigheterna att varken de lägre inträdesavgifterna eller utdelningen av fribiljetter sammanfaller med en ökning av de berörda kasinonas totala intäkter.

4.2 Synpunkter från kasinot i Loutraki

- (52) Kasinot i Loutraki hävdar att de åtgärder som fastställs i den nationella lagstiftningen utgör skattediskriminering till förmån för vissa kasinon, i den mening att den enhetliga avgift på 80 % av priset på inträdesbiljetter till kasinon som måste överlåtas till staten tillämpas på olika beskattningsunderlag, nämligen de två olika inträdesavgifter som staten fastställt. Eftersom inträdesavgiften till de stödmottagande kasinona är betydligt lägre än inträdesavgiften till de andra kasinona (6 euro jämfört med 15 euro) innebär detta uteblivna inkomster för staten och utgör därmed statligt stöd med hänsyn till den snedvridning av konkurrensen som detta ger upphov till.
- (53) Kasinot i Loutraki hävdar vidare att åtgärden inte är objektivt berättigad, eftersom införandet av en lägre inträdesavgift till de stödmottagande kasinona i själva verket strider mot den sociala målsättningen och mot motiveringen och omständigheterna för fastställandet av en inträdesavgift till kasinon enligt vad som slogs fast i det grekiska statsrådets dom nr 4027/1998. Kasinot i Loutraki menar att man inte rimligen kan göra gällande att det går att uppnå administrativ kontroll och socialt skydd genom att ta ut olika inträdesavgifter – inträdesavgiften till kasinot i Mont Parnès, som endast ligger cirka 20 km från Athens centrum, är 6 euro, medan inträdesavgiften till kasinot i Loutraki, som ligger cirka 85 km från Athens centrum, är 15 euro. På motsvarande sätt uppgår inträdesavgiften till kasinot i Thessaloniki, som endast ligger cirka 8 km från Thessalonikis centrum, till 6 euro, medan inträdesavgiften till kasinot i Chalkidiki, cirka 120 km från Thessalonikis centrum, är 15 euro.
- (54) Kasinot i Loutraki påpekar att Grekland tidigare hävdade att den lägre inträdesavgiften på 6 euro motiverades av de särskilda omständigheterna för varje mottagande kasino, i första hand det geografiska läget (vilket är avgörande för vissa ekonomiska, sociala, demografiska och andra särskilda omständigheter), men att kasinot på Korfu trots detta började ta ut 15 euro i inträdesavgift när det privatiserades i augusti 2010 utan någon förklaring till varför dessa särskilda omständigheter inte längre gällde.
- (55) När det gäller de separata åtgärder som Grekland och Mont Parnès hänvisar till och som de anser gynnar kasinot i Loutraki (huvudsakligen att kasinot i Loutraki påstås betala en mindre andel av sin årliga bruttovinst till staten än andra kasinon), hävdar kasinot i Loutraki att det i praktiken har betalat samma belopp som sina konkurrenter inom ramen för ett separat avtal med myndigheterna.

- (56) I sitt nya klagomål av den 14 april 2017, efter tribunalens ogiltigförklaring av 2011 års slutliga beslut, betonar kasinot i Loutraki att den fördel som följer av den berörda åtgärden består i de stödmottagande kasinonas större attraktionskraft, såväl som den tillhörande inflationen av stödmottagarnas totala intäkter. Enligt kasinot i Loutraki borde kommissionen fastställa att en sådan fördel förekommer och anta ett nytt slutligt beslut om att den berörda åtgärden har lett till en sådan fördel för stödmottagarna, med beaktande av alla upplysningar som lämnats in av de grekiska myndigheterna under förfarandet före 2011 års slutliga beslut.
- (57) Vidare hävdar kasinot i Loutraki att de stödmottagande kasinonas omfattande utdelning av fribiljetter utgör en oberoende, tredje del av den fördel som uppstått. När det gäller denna aspekt uppmanar kasinot i Loutraki kommissionen att tillhandahålla all information och bevisning som behövs för att fastställa att sedvänjan att bevilja fritt inträde var allmänt utbredd och gick längre än målen för det undantag som föreskrevs i 1995 års ministerbeslut.
- (58) Kasinot i Loutraki hävdar att åtgärden även uppfyller de andra kriterierna för statligt stöd och att den är oförenlig med den inre marknaden. Kasinot vidhåller att kommissionen därför borde anta ett nytt slutligt beslut om att stödåtgärden har genomförts utan stöd i lagen och i strid med artikel 108.3 i EUF-fördraget, och att fördelen ska återkrävas.

5. BEDÖMNING AV ÅTGÄRDEN

- (59) Enligt artikel 107.1 i EUF-fördraget är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrider konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna. För att en åtgärd ska kategoriseras som stöd i den mening som avses i ovanstående bestämmelse måste alla villkor som fastställs i bestämmelsen vara uppfyllda. För det första måste det röra sig om en statlig åtgärd eller en åtgärd som vidtas med hjälp av statliga medel. För det andra måste denna åtgärd kunna påverka handeln mellan medlemsstaterna. För det tredje ska åtgärden ge mottagaren en selektiv fördel. För det fjärde ska åtgärden snedvrider eller hota att snedvrider konkurrensen ⁽¹⁾.
- (60) När det gäller det tredje villkoret för förekomsten av stöd görs det en åtskillnad mellan villkoren för fördel och selektivitet för att säkerställa att inte alla statliga åtgärder som medför en fördel (dvs. förbättrar ett företags totala finansiella ställning) utgör statligt stöd, utan endast de som leder till en sådan fördel på ett selektivt sätt till vissa företag eller vissa kategorier av företag eller till vissa ekonomiska sektorer ⁽²⁾.
- (61) Med *fördel* avses varje ekonomisk fördel som ett företag inte hade kunnat erhålla under normala marknadsförhållanden, dvs. utan statligt ingripande ⁽³⁾. Det är endast åtgärdens effekt på företaget som är relevant, och inte orsaken till eller målet med det statliga ingripandet ⁽⁴⁾. En fördel föreligger när ett företags ekonomiska situation förbättras till följd av ett statligt ingripande under villkor som skiljer sig från normala marknadsförhållanden. För att kunna bedöma detta bör företagets ekonomiska situation efter stödåtgärden jämföras med dess ekonomiska situation om åtgärden inte hade vidtagits ⁽⁴⁾. Eftersom endast åtgärdens effekter på företaget är av betydelse är det irrelevant om fördelen var obligatorisk, dvs. att företaget inte kunde undvika eller vägra att ta emot den ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Domstolens dom av den 21 december 2016 i de förenade målen C-20/15 P och C-21/15 P Kommissionen mot World Duty Free Group, ECLI:EU:C:2016:981, punkt 53, och den rättspraxis som det hänvisas till i domen.

⁽²⁾ Se målen C-20/15 P och C-21/15 P Kommissionen mot World Duty Free Group, ECLI:EU:C:2016:981, punkt 56 och mål C-6/12 P Oy, ECLI:EU:C:2013:525, punkt 18.

⁽³⁾ Domstolens dom av den 11 juli 1996, SFEI m.fl., C-39/94, ECLI:EU:C:1996:285, punkt 60; domstolens dom av den 29 april 1999, Spanien mot kommissionen, C-342/96, ECLI:EU:C:1999:210, punkt 41.

⁽⁴⁾ Domstolens dom av den 2 juli 1974, Italien mot kommissionen, 173/73, ECLI:EU:C:1974:71, punkt 13.

⁽⁵⁾ Kommissionens beslut 2004/339/EG av den 15 oktober 2003 (som vidtagits av Italien) till förmån för RAI SpA (EUT L 119, 23.4.2004, s. 1), skäl 69; generaladvokat Fennellys yttrande av den 26 november 1998, Frankrike mot kommissionen, C-251/97, ECLI:EU:C:1998:572, punkt 26.

- (62) Åtgärdens exakta utformning är också irrelevant när det gäller att fastställa huruvida den ger en fördel för företaget ⁽¹⁾. Det är inte bara beviljandet av positiva ekonomiska fördelar som är relevant för begreppet *statligt stöd*, utan befrielse från ekonomiska bördor kan också utgöra en fördel. Det sistnämnda är en bred kategori som omfattar all minskning av de kostnader som normalt ingår i ett företags budget ⁽²⁾. Detta omfattar alla situationer där ekonomiska aktörer befrias från de kostnader som hör ihop med deras ekonomiska verksamhet ⁽³⁾.
- (63) I 2014 års dom framhöll tribunalen att den differentierade skatt som togs ut på inträdesavgiften till statliga kasinon och privata kasinon i Grekland inte utgjorde någon skattereduktion till förmån för statliga kasinon som gav upphov till en fördel i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget. Enligt domen finner tribunalen "att den omtvistade åtgärden är utformad på så sätt att de belopp som kasinona betalar till staten i avgift på inträdesbiljetterna endast utgör en proportionell andel av vad varje kasino tar ut i inträdesavgifter. [Tribunalen anser] vidare att den omtvistade åtgärden inte är att likställa med en minskning av beskattningsunderlaget, eftersom de belopp som varje kasino ska betala motsvarar en proportionell andel på 80 procent av samtliga inträdesavgifter som det faktiskt har tagit ut. [...] [E]ftersom avgiften på 80 procent som samtliga kasinon betalar till staten beräknas som en proportionell andel av det som kasinona faktiskt har tagit ut i inträdesavgifter" ⁽⁴⁾, "finner tribunalen att den omständigheten att den omtvistade åtgärden medför att kasinona med en inträdesavgift på 6 euro betalar mindre i statlig avgift än kasinona med en inträdesavgift på 15 euro inte räcker för att det ska anses visat att det föreligger en fördel för den förstnämnda kategorin kasinon." ⁽⁵⁾.
- (64) I 2015 års beslut vidareutvecklade domstolen detta resonemang och uppgav att tribunalen gjorde rätt när den förlitade sig på det faktum att skillnaden mellan de två absoluta belopp som ska betalas tillbaka till den grekiska staten motsvarar samma procentandel av de olika belopp som tas emot av de två kategorierna av kasinon ⁽⁶⁾.
- (65) Mot bakgrund av ovanstående drar kommissionen slutsatsen att den omtvistade åtgärden inte medför någon fördel i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget.
- (66) När det gäller sedvänjan att bevilja gratis inträdesbiljetter konstaterade tribunalen i 2014 års dom att "kasinona med en inträdesavgift på 6 euro får en fördel, eftersom de betalar ett lägre belopp i avgift till staten än kasinona med en inträdesavgift på 15 euro, trots att de inte tar ut någon inträdesavgift (vilken i nämnda fall är lika med noll)." ⁽⁷⁾. Senare framhöll tribunalen emellertid att systemet med gratisbiljetter inte kan anses stärka den fördel som följer av systemet med inträdesavgifter till kasinon i Grekland, eftersom detta system inte medför någon fördel för de kasinon som tar ut en inträdesavgift på 6 euro ⁽⁸⁾. Tribunalen hävdade vidare att "[e]ftersom systemet med inträdesavgifter till kasinon inte medför någon fördel i den mening som avses i artikel 107.1 FEUF i fråga om sålda inträdesbiljetter och eftersom Grekland får tillåta att kasinona utfärdar gratis inträdesbiljetter av precisa och berättigade skäl, till exempel i marknadsföringssyfte eller på grund av sociala förpliktelser, är det rimligt att Grekland som ytterligare villkor anger att kasinona ska betala de avgifter som de normalt skulle ha betalat till staten även när de utfärdar gratis inträdesbiljetter." ⁽⁹⁾. Följaktligen uteslöt tribunalen att det skulle finnas någon separat och specifik fördel med metoden att lämna ut gratisbiljetter ⁽¹⁰⁾.
- (67) I 2015 års beslut vidareutvecklade domstolen detta resonemang och hävdade att tribunalen hade rätt som framhöll att den enda skillnaden mellan de belopp som ska betalas till staten per såld inträdesbiljett inte medför någon fördel för de kasinon som tar ut en inträdesavgift på 6 euro och att metoden att dela ut gratisbiljetter därför inte kan stärka denna fördel ⁽¹¹⁾.
- (68) Mot bakgrund av ovanstående drar kommissionen slutsatsen att metoden att dela ut gratisbiljetter inte medför någon fördel i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget.

⁽¹⁾ Domstolens dom av den 24 juli 2003, Altmark Trans, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415, punkt 84.

⁽²⁾ Domstolens dom av den 15 mars 1994, Banco Exterior de España, C-387/92, ECLI:EU:C:1994:100, punkt 13; domstolens dom av den 19 september 2000, Tyskland mot kommissionen, C-156/98, ECLI:EU:C:2000:467, punkt 25; domstolens dom av den 19 maj 1999, Italien mot kommissionen, C-6/97, ECLI:EU:C:1999:251, punkt 15; domstolens dom av den 3 mars 2005, Heiser, C-172/03, ECLI:EU:C:2005:130, punkt 36.

⁽³⁾ Domstolens dom av den 20 november 2003, GEMO SA, C-126/01, ECLI:EU:C:2003:622, punkterna 28–31.

⁽⁴⁾ 2014 års dom, punkt 55.

⁽⁵⁾ Ibid, punkt 57.

⁽⁶⁾ 2015 års beslut, punkt 35 (ej översatt till svenska).

⁽⁷⁾ 2014 års dom, punkt 76.

⁽⁸⁾ Ibid, punkt 77.

⁽⁹⁾ Ibid, punkt 78.

⁽¹⁰⁾ Ibid, punkt 80.

⁽¹¹⁾ 2015 års beslut, punkt 55 (ej översatt till svenska).

- (69) Slutligen hävdar klaganden att systemet med inträdesavgifter till kasinon i Grekland leder till att de statliga kasinona har större attraktionskraft för kunderna till följd av den lägre lagstadgade inträdesavgiften och därigenom högre totala intäkter (från andra inkomstkällor som hasardspel, boende, bar- och restaurangtjänster) på grund av att fler kunder lockas av den lägre inträdesavgiften. Precis som i fallet med gratisbiljetterna kan en ökad attraktionskraft eller extra intäkter från ytterligare kunder som lockas av den lägre inträdesavgiften inte anses ge upphov till någon fördel, eftersom systemet med inträdesavgifter till kasinon i Grekland i sig inte medför någon fördel för statliga kasinon. Även om det skulle visa sig att en sådan fördel föreligger kan under alla omständigheter endast fördelar som skapas direkt eller indirekt genom statliga medel utgöra stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget ⁽¹⁾. Enligt domstolen utgör inte en negativ indirekt effekt på statens intäkter som härrör från lagstiftningsåtgärder någon överföring av statliga medel om den är en inneboende egenskap hos åtgärden ⁽²⁾. Exempelvis innebär inte en nationell föreskrift som fastställer ett minimipris på vissa varor någon överföring av statliga medel ⁽³⁾. Även om en förlust av statliga medel följer av den differentierade skatt som betalas in till den grekiska staten av statliga och privata kasinon, innebär det faktum att statliga kasinon fick ta ut en lägre inträdesavgift än privata kasinon i sig inte någon förlust av statliga medel. Följaktligen drar kommissionen slutsatsen att den fördel som åberopas av klaganden, även om det visar sig att den föreligger, inte utgörs av statliga medel i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget.
- (70) Eftersom en åtgärd måste uppfylla alla *kumulativa* villkor som fastställs i artikel 107.1 i EUF-fördraget för att utgöra statligt stöd finns det inte något behov av att utreda huruvida de andra de andra villkoren är uppfyllda i det föreliggande fallet.

6. SLUTSATS

- (71) Mot bakgrund av ovanstående drar kommissionen slutsatsen att systemet med avgifter för inträde till kasinon i Grekland som användes fram till november 2012 inte utgör stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Systemet med avgifter för inträde till kasinon i Grekland som användes fram till november 2012 utgör inte stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till Republiken Grekland.

Utfärdat i Bryssel den 9 augusti 2018.

På kommissionens vägnar
Margrethe VESTAGER
Ledamot av kommissionen

⁽¹⁾ Domstolens dom av den 24 januari 1978, Van Tiggele, 82/77, ECLI:EU:C:1978:10, punkterna 25 och 26; tribunalens dom av den 12 december 1996, Air France mot kommissionen, T-358/94, ECLI:EU:T:1996:194, punkt 63.

⁽²⁾ Domstolens dom av den 13 mars 2001, PreussenElektra AG mot Schleswag AG, C-379/98, EU:C:2001:160, punkt 62.

⁽³⁾ Domstolens dom av den 24 januari 1978, Openbar Ministerie i Nederländerna mot Jacobus Philippus van Tiggele, 82/77, ECLI:EU:C:1978:10, punkterna 25 och 26.